

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M.**, nar. X., bytom v T, s adresou pre doručovanie P., proti žalovanej **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o poistné na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie v sume 522,60 €, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 30. novembra 2010, č.k. 13S/24/2010-38, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 30. novembra 2010, č.k. 13S/24/2010-38 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne uznesením z 30. novembra 2010, č.k. 13S/24/2010-38, podľa § 104 ods. 1 vety prvej OSP zastavil konanie a žiadnemu z účastníkov podľa § 146 ods. 1 písm. c), v spojení s § 246c ods. 1 OSP, nepriznal náhradu trov konania.

V odôvodnení uviedol, že predmetom preskúmaného rozhodnutia z 18. mája 2010 číslo 6442/2010 je poistné na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie za obdobie od júla 2001 do júna 2002 v celkovej sume 522,60 € (15 744 Sk). Podľa jeho názoru v tej istej veci bolo už právoplatne rozhodnuté v konaní vedenom na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 11S/32/2004. Dospel k záveru, že v prejednávannej veci ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, lebo právoplatné súdne rozhodnutie o tej istej veci bráni, aby sa prejednávala znova.

Proti uzneseniu Krajského súdu Trenčíne podal žalobca odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie. Namietal, že krajský súd vôbec neskúmal zákonnosť rozhodnutia žalovanej, nevykonal žiadne dokazovanie a jeho uznesenie je v rozpore so zákonom, lebo nové rozhodnutie vo veci odporkyňa použila ako samostatný a vykonateľný exekučný titul.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 250s OSP) bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu treba vyhovieť.

Podľa § 159 ods. 3 OSP len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Právoplatnosť rozhodnutia spôsobuje jeho záväznosť nielen pre účastníkov konania ale aj pre všetky orgány a zásadnú nezmeniteľnosť. Záväznosť a zásadná nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia spôsobuje, že o tej istej veci, o ktorej sa už raz rozhodlo, nemožno rozhodovať opäť. Ide o procesné vyjadrenie ústavnoprávnej zásady *ne bis in idem*, teda nikdy dvakrát o tej istej veci (Občiansky súdny poriadok, komentár, I. vydanie 2009).

Pojem „tej istej veci“ znamená, že sa má konať o tých istých účastníkoch konania a predmet konania musí byť rovnaký, ako bol v konaní právoplatne skončenom, teda predmetom konania je totožný nárok, uplatnený z totožného skutkového základu medzi totožnými účastníkmi konania.

Zo spisov vyplýva, že žalovaná rozhodnutím zo 14. januára 2004 číslo 422-2023-6020/2003 zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu z 8. augusta 2003 číslo 700-1799-4105/2003/PO, ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť poisťné na nemocenské poistenie v sume 2 304 Sk za nezaplatenie poisteného za obdobie od 1. júla 2001 do 30. júna 2002 a na dôchodkové zabezpečenie v sume 13 440 Sk za rovnaké obdobie, spolu vo výške 15 744 Sk. Z dôvodovej časti vyplýva, že žalobca ako poistenec samostatne zárobkovo činná osoba podľa daňového priznania za rok 2000 zo živnosti dosiahol príjem 106 364 Sk.

Uvedené rozhodnutie žalovanej zo 14. januára 2004 číslo 422-2023-6020/2003 bolo predmetom súdneho preskúmania na Krajskom súde v Trenčíne. Tento súd rozsudkom z 10. mája 2006, sp.zn. 11Sp 32/2004, žalobu žalobcu o zrušenie tohto rozhodnutia žalovanej zamietol a Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 28. októbra 2007, sp.zn. 5Sžso/KS/92/2006 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 7. novembra 2007.

Následne Sociálna poisťovňa, pobočka Trenčín rozhodnutím z 31. decembra 2009 číslo 700-0840019509 podľa § 144 ods. 1 a § 178 ods. 1 písm. a), bod 8. a podľa § 277 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) uložila žalobcovi povinnosť zaplatiť poistné na nemocenské poistenie za obdobie júl 2001 až jún 2002 vrátane, v sume 76,48 € a poistné na dôchodkové zabezpečenie za rovnaké obdobie v sume 446,12 €, spolu 522,60 €. V odôvodnení uviedla, že na základe kontroly odvodu poistného na nemocenské a dôchodkové zabezpečenie zistila, že žalobca nezaplatil podľa § 19 ods. 2 cit. zákona poistné za kalendárne mesiace júl 2001 až jún 2002. Podľa konverzného kurzu v hodnote 1 EUR= 30,126 SKK, predpísané poistné na nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie spolu v sume 522,60 € predstavuje 15 744 SKK.

Žalovaná rozhodnutím z 18. mája 2010 číslo 6442/2010-BA zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu s doplnením, že žalobca ako samostatne zárobkovo činná osoba za rok 2000 bez odpočítania daňových výdavkov preukázateľne vynaložených na jeho dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie dosiahla príjem vyšší ako zákonom stanovená suma 100 000 Sk. V súčinnosti s Ústredným daňovým riaditeľstvom a Daňovým úradom Trenčín zistila, že žalobca za rok 2000 dosiahol príjmy zo živnosti vo výške 106 364 Sk. Potom ako samostatne zárobkovo činná osoba v období od 1. júla 2001 do X. júna 2002 bol povinný odvádzať poistné na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie.

Porovnaním oboch rozhodnutí žalovanej, a to rozhodnutia zo 14. januára 2004 číslo 422-2023-6020/2003 a preskúmaného rozhodnutia v danej veci z 18. mája 2010 číslo 6442/2010 možno zistiť, že žalovaná dva razy predpísala žalobcovi poistné na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie, ktoré žalobca nezaplatil za obdobie od 1. júla 2001 do 30. júna 2002. Žalovaná teda rozhodnutím z 18. mája 2010 číslo 6442/2010 rozhodla o povinnosti doplatiť poistné za čas od 1. júla 2001 do 30. júna 2002 napriek tomu, že o tej istej veci už raz právoplatne rozhodla a jej novému rozhodnutiu bránila prekážka rozhodnutej veci, nie však v súdnom, ale v správnom konaní.

V tomto súdnom konaní však bolo predmetom preskúmania rozhodnutie žalovanej z 18. mája 2010 číslo 6442/2010 a nie jej rozhodnutia zo 14. januára 2004 číslo 422-2023-6020/2003, preto súd prvého stupňa nemohol konanie o jeho preskúmanie zastaviť z dôvodu prekážky veci právoplatne rozhodnutej.

Z uvedených skutočností vyplýva, že medzi tými istými účastníkmi konania nebola predmetom súdneho preskúmania rovnaká vec, lebo rozhodnutie žalovanej z 18. mája 2010 číslo 6442/2010 o povinnosti žalobcu zaplatiť poistné z rovnakého daňového základu 106 364 Sk za rovnaké obdobie od 1. júla 2001 do 30. júna 2002 nebolo predmetom konania vo veci, vedenej na Krajskom súde v Trenčíne pod sp.zn. 11Sp32/2004. Predmetom uvedeného konania bolo rozhodnutie žalovanej zo 14. januára 2004 číslo 422-2023-6020/2003. Výsledok súdneho konania vo veci sp. zn. 11 Sp 32/2004 nemohol byť prekážkou rozhodnutej veci v tomto konaní, ktorého predmetom bola žaloba o preskúmanie rozhodnutia žalovanej z 18. mája 2010 číslo 6442/2010 aj preto, že predmetom konania nebola žaloba o zaplatenie poistného za obdobie od 1. júla 2001 do 30. júna 2002. Opätovnému prejednaniu a rozhodnutiu o veci na základe predmetnej žaloby preto nebráni prekážka už raz právoplatne rozhodnutej veci.

V dôsledku tejto skutočnosti nemohol súd prvého stupňa konanie zastaviť, ale jeho povinnosťou bolo posúdiť dôvodnosť žaloby, prípadne tvrdení žalobcu a o veci samej rozhodnúť.

Krajský súd v Trenčíne preto vecne nesprávne rozhodol, keď konanie z dôvodu právoplatne rozhodnutej veci podľa § 104 ods. 1 OSP zastavil. Takýmto postupom súdu bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto uznesenie krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súčasne s rozhodnutím vo veci samej súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách odvolacieho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. apríla 2011

JUDr. Elena Zavadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová